

ЮНАШКИ ГЛАВИ

„1876, май 7. — Въ петъкъ изъ града се пръсна слухъ, че нѣколко момчета бѣлгарчета побили знаме въ Балкана . .“

Изъ лѣтописа на Хаджи Киро Табака отъ Сливенъ

Подъ стрѣмнитѣ байри, кѫдете въ извита черна джга се тѣм-нѣеха старитѣ джбови кории, селото си оставаше неизмѣнно отъ вѣкове. Едни и сѫщи си оставаха планинитѣ наоколо, полянитѣ по Добромерица и по Боцури, канаритѣ и долишата въ Гръмовецъ, кѫдете, ако нѣкой извикаше, ехото повтаряше гласа му до седем пѫти подъ редъ. И още много стари и неизмѣнни нѣща имаше, но хората забравяха за тѣхъ и, когато станѣше дума за нѣщо старо и отколешно, говорѣха или за тополата въ Бѣлизненската махала, или за дѣда Руся Сапунджията.

Никой не знаеше годинитѣ на старата топола. Макаръ че бѣше съ изсъхналъ върхъ и понаведена на една страна, тя не падаше както очаквала нѣкои. Дѣдо Руси сѫщо тѣй не остаряваше. Той имаше обичай да си седи вънъ на улицата, на пейката подъ бѣлата стена на кѫщата си, да си дрѣме тамъ на слънце или да гледа Балкана насреща. Тѣй бѣха го запомнили отъ години. Наблизо въ съседния дворъ се изправяше тополата и сухия ѹ върхъ, като съ вила бодѣше въ небето. Вечеръ листата на старото дърво затрептаваха като пеперуди, сѣнката му се проточаше презъ мегдана и стигаше до бѣлата стена, подъ която седѣше дѣдо Руси.

Докато повечето селяни бѣха навлѣкли вече френски дрехи, дѣдо Руси носѣше още сивитѣ си потури и червения поясъ. Лѣтно време пѣкъ ходѣше по ржкави, хубави бѣли ржкави, които напомняха занаята му, и сякашъ хвалѣха сапуна, който правѣше. Но то бѣше едно време. Едно време занаятътъ на дѣда Руся бѣше обгърнатъ съ непроницаема тайна, но сега, когато всѣки знаеше самъ